

Osoko bilkura

Gasteizen, 2018ko irailaren 28an.

Batzar-agiria

Urrutia, Andres, euskaltzainburua,
Kintana, Xabier, idazkaria,
Aleman, Sagrario, diruzaina,
Arejita, Adolfo, Iker sailburua,
Coyos, Jean-Baptiste, Jagon sailburua,
Azkarate, Miren,
Goenaga, Patxi,
González de Viñaspre, Roberto,
Iñigo, Andres,
Kaltzakorta, Jabier,
Lakarra, Joseba,
Oihartzabal, Beñat,
Oñederra, Miren Lourdes,
Sagarna, Andoni,
Toledo, Ana,
Uribarren, Patxi,
Urkia, Miriam eta
Zabaleta, Patxi.

Mujika, Alfontso,
Osa, Erramun eta
Zabaleta, Joseba,
zegozkien gaietan.

Ezin etorria adierazi dutenak: Aurelia Arkotxa, Jose Irazu “B. Atxaga”, Txomin Peillen, Patxi Salaberri, Xarles

Videgain eta Mikel Zalbide.

Ahalak: Aurelia Arkotxak ahala Sagrario Alemani; Jose Irazu “B. Atxaga”k ahala Andres Urrutiari; Jabier Kaltzakortak ahala Andres Urrutiari (iritsi bitartean); Patxi Salaberrik ahala Andres Urrutiari; Mikel Zalbidek ahala Andres Urrutiari.

Batzarra, 2018ko irailaren 28an, ostiralean, egin da Gasteizen, Eusko Legebiltzarrean.

Bilkura hasi aurretik, Eusko Legebiltzarreko Mahaiak euskaltzainak agurtu ditu, Eusko Legebiltzarraren Batzar Aretoan. Era berean, bezperan, Osoko bilkurak onarturiko Adierazpenaren kopia bat eman dio Bakartxo Tejeria Eusko Legebiltzarreko presidentek Andres Urrutia euskaltzainburuari. Horren ondoren, hurreratutakoekin talde-argazkia egin da.

Horren segidan, A. Urrutia euskaltzainburuak euskaltzain guztiak agurtu eta etorririkoen zerrenda eta ahalak irakurri ditu, Tomas Moro aretoan. Quoruma badela egiaztatu ondoren, iraileko Osoko bilkurari hasiera eman zaio.

1. Osoko bilkurako (2018-07-20) bilera-agiria onartzea, hala erabakiko balitz

M. Urkia euskaltzainak 3. orrialdean, bigarren lerroan oharra egin du. Izan ere, “3. adierako adibideak berrikusteko eskatu du B. Atxaga euskaltzainak” behar du, M. Azkaratek ez baitzuen bilkuran egoterik izan. Oharra onartu da.

A. Urrutia euskaltzainburuak ahoz oharren bat egin nahi den galdetu du; ez du inork halakorik egin. Ondorioz, 2018ko uztailaren 20ko bilera-agiria onartu da

2. Euskaltzaindiaren Mendeurrena: “Arantzazutik mundu zabalera (1968-2018). Euskaltzaindiaren XVII. Biltzarra”. Aurkezpena

A. Urrutia euskaltzainburuak urriaren 4, 5 eta 6an Arantzazun egingo den Euskaltzaindiaren XVII. Biltzarraren egitaraua aurkeztu du. E. Osa idazkariordeak azpiegitura kontuak aitatu ditu (hotela, moderatzaileen zereginak eta abar).

Zuzendaritzak, 2018ko irailaren 21ean eginiko bilkuran, *Euskara Batuaren Adierazpena. Arantzazutik mundu zabalera* adierazpenaren testua prestatzeko orientabideak eta ardatzak onartu zituen, eta Joan Mari Torrealдай euskaltzainari eman zion mandatu berezia, Arantzazuko Biltzarrean irakurri beharreko idatzia presta zezan. Hori da, hain zuzen ere, Osoko bilkuran irakurri dena. Osoko bilkurara hurreraturiko euskaltzainek testua berretsi dute, bai eta J. M. Torrealдай eginiko ahalegina eskertu ere. Azken orduko zuzenketaren bat egon daitekeenez –hizkuntzaren edo kontzepturen baten ikuspegitik–, Osoko bilkurak J. M. Torrealдайri azken testua ontzeko eskumena ematea erabaki du. Azken testu hori izango da Arantzazuko Biltzarraren azken egunean J. M. Torrealдай irakurriko duena, elkarte eta erakundeen esku utziz testuari atxikimendua adieraztea.

3. Euskaltzaindiaren webgune berriaren aurkezpena

Andoni Sagarnak hitza hartu eta Euskaltzaindiaren IKT batzordearen gidaritzapean garatu den webgune berria aurkeztu du. Arantzazun aurkeztu ondoren erabilgarri egongo da webgune hori.

Helburuak izan dira prestatzea webgune argiagoa, erabilgarriagoa eta edukietara heltzeko irisgarriagoa. Horrela, webgunearen itxura, kontsultak egiteko moduak ~bilatzaile bizkorragoa eta indartsuagoa baitu~ eta edukien arteko loturak azaldu ditu. Bukatzeko, baliatzeko gonbita egin die euskaltzainei.

Miren Lourdes Oñederrak intranetaz galdetu du. A. Sagarnak erantzun dio, has-teko, intraneta zertarako nahi den (hots, parametroak) definitzea eta helburuak euskaltzainen artean partekatzea komeni dela, horren arabera, aztertuz zer egin daitekeen. M. L. Oñederrak, besteak beste, bilera-deiak, bileretarako materialak, onarturiko bilera-agiriak eta abar hor ikusten dituela esan du.

4. Exonomastika: *Artelanen izenak. Antzinateko artelanak. Irizpideak eta zerrenda.* Aurkeztu

Gaia aurkezteko, Alfontso Mujika Exonomastika batzordearen idazkaria bile-ra-aretoa sartu da.

Azaldu duenez, munduko artelanak euskaraz adierazteko orduan, zalantzak izaten dira batzuetan: zer euskaratu behar den eta zer ez, nola euskaratu, letra larriak noiz erabili, letra etzanak erabili edo ez eta abar. Euskaltzaindiak ez du orain arte arlo hori berariaz landu, baina euskarazko testuetan, hedabideetan, eskola-liburu eta entziklopedietan eta literaturan badira hainbat irizpide komun, hots, badago nolabaiteko batasuna. Bide hori finkatzen eta irizpideak orokortzen laguntzeko eta zalantza batzuk argitzen saiatzeko hasi da lantzen artelanen eremua Exonomastika batzordea (arte ederrak bakarrik landuko dira; bazter utziko dira, oraingoz, literatura, antzerkia eta zinema). Historiaurreko eta Antzinateko artelanak aztertu dira, eta aragaiak bi arlo ditu: irizpideak batetik, eta artelan nagusien zerrenda bestetik.

Eraikinak eta eskulturak zerrenda banatan aurkeztu dira. Badira zenbait hitz *Euskaltzaindiaren Hiztegian* ageri ez direnak baina Exonomastika batzordearen ustez beharrezkoak direnak, eta ontzat ematea eskatu diote Osoko bilkurari.

Aurkezpena egin ondoren, oharrak urriaren 19ra arte egiteko epea zabaldu da.

**5. “Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta adibideak” batzorde ahaldundua-
ren oharrak (VIII). Jasotako oharrak aztertu eta erabaki**

Uztaileko bileran proposatutako zerrendari, bai eta bileran bertan ahoz egindako oharrei ere, inork ez die idatzizko oharrik egin. Uztaileko bileran, ahoz, *erreparatu* sarrerako bi adibide berrikusteko eskatu zuen B. Atxaga euskaltzainak, baina ez du bere proposamena idatziz ez eskatu, ez zehaztu, eta hiztegiko kideek ez dute aldatzeko arrazoirik ikusi. Beraz, bere horretan uztea proposatu dute, eta hala onartu du Osoko bilkurak.

**6. “Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta adibideak” batzorde ahaldundua-
ren oharrak (IX). Aurkeztu**

Zerrenda berria aurkeztu du M. Urkia batzorde ahaldundua-aren idazkariak, Horretarako, Miren Azkarate euskaltzainak egindako oharrak eta egitasmoko kideek emandako erantzun arrazoituak biltzen dituen txostena baliatu du. Bileran bertan *tipifikatu* sarrerari oharrak egin dizkiote, zuzentzeko eta sinpletzeko eskatuz. A. Urrutia eta P. Zabaleta euskaltzainek bidaliko dute proposamen zehatza.

Aurkezpena egin ondoren, oharrak urriaren 19ra arte egiteko epea zabaldu da.

7. Esku artekoak.

7.1. Junes Casenave ohorezko euskaltzainaren heriotzaren berri. Zuberoako euskaltzaina 94 urterekin zendu da, eta obra oparoa utzi du idatzita, batez ere pastoralgintzan. Euskaltzain urgazle izendatu zen 1979ko abenduaren 20an, eta ohorezko, 2000. urteko urriaren 27an. Euskaltzaindian, Hiztegegintza batzordean (1987-1989) aritu zen, batez ere.

7.2. Euskaltzaindiaren eta Euskal Elkargoaren arteko hitzarmena. Hitzarmena izenpetu da Baionan, irailaren 13an. Honela, Euskaltzaindiaren egitasmoe-
k interes publiko nabarmena dutela aitortu du Euskal Hirigune Elkargoak, eta, euskara-
ri dagokionez, erakunde aholku-emaile ofizial izendatu du Euskararen Akademia.
Elkargoa konpromiso zabaletara engaiatu da: besteak beste, Euskaltzaindiak ema-
niko arauak, gomendioak eta irizpenak jarraitzera, hizkuntzaren kalitatean sortzen
diren hutsuneak Euskaltzaindiari jakinaraztera eta elkar-aditze egitura baten sortzera.

Euskararen sustapenerako, garapenerako eta zabalkunderako proposatzen diren egitasmoen inguruan gauzatuko da bi erakundeen arteko elkarlana, bereziki, Akademia Ipar Euskal Herrian ezagutarazteko xedez eta Mendeurrenaren kariatara antolatuko diren ekimenetan. Era berean, Onomastika alorrean dauden zalantzak argitzera eta horren gaineko datu-base bat sortzera konprometitu dira. Ekintza horiek burutzeko 20.000 euroko dirulaguntza jasoko du Euskaltzaindiak. Akordio honek 2019ko abendura arte iraungo du.

7.3. Euskaltzaindiaren eta Iruñeko Udalaren arteko lankidetza hitzarmena

Hitzarmena izenpetu da Iruñean, 2018ko irailaren 24an. Besteak beste, kultur hedapenerako jarduerak, ikastaroak, hitzaldiak eta abar bultzatuko ditu Akademiak Iruñean, eta horretarako behar diren erakunde eta elkarteekin arituko da elkarlanean. Ekintza horiek burutzeko 12.000 euroko dirulaguntza jasoko du Euskaltzaindiak.

7.4. Euskaltzaindiaren Mendeurrena. Hitzarmenak. Alde batetik, Euskaltzaindiaren eta *Gara* egunkariaren arteko lankidetza hitzarmena izenpetu da Donostian, 2018ko irailaren 17an. Beste aldetik, Euskaltzaindiaren eta *El Correo* egunkariaren arteko lankidetza hitzarmena izenpetu da Bilbon, 2018ko irailaren 26an.

Hitzarmenetan ondoko eremuak aurreikusi dira: Euskaltzaindiaren Mendeurrenaren baitan Akademiak antolaturiko ekitaldi instituzionalen, nazioarteko jardunaldi akademikoen, ekintza artistiko-kulturalen eta bestelako ekintzen zabalkundea eta publizitatea egingo dute *Garak* eta *El Correo*k. Bere aldetik, Akademiak bi egunkari horien ikurrak ipiniko ditu lurralde bakoitzean egiten diren nazioarteko jardunaldi akademikoak, ekintza artistiko-kulturalak eta bestelako ekintzak iragartzeko egingo diren euskarrietan, aldeek adosten duten eran.

7.5. Hurrengo bilkurak. Osoko bilkuran aditzera eman direnak

Urriaren 19an, Gabriel Arestiren gomutaz, jardunaldia egingo da Bilbon, egoitzan. Egitaraua Gabriel Aresti Kultur Elkartearekin batera ondu da eta Bilboko Udalaren laguntza izan du. Arantzazuko bilkuraren ondoren, egitaraua zabalduko da.

Urriko Osoko bilkura 26an, ostiralean, egingo da Bilbon, udaletxean.

8. Azken ordukoak

Ez da egon.

Eta beste aztergairik ez dela, 13:45 direnean Osoko bilkura bukatutzat eman da.

Euskaltzainburua,
Andres Urrutia

Idazkaria,
Xabier Kintana